ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11 тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____№ _____

Рішення № ____ від "___"_____2016 р.
про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державною регуляторною службою України (ДРС) відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянуто проект Закону України «Про державну підтримку вугільної промисловості» (далі – проект Закону), а також документи, що надані до нього листом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 14.03.2016 № 01/13-2632.

За результатами розгляду проекту Закону та відповідного аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

встановлено:

проект Закону розроблено з метою правового забезпечення системи державної підтримки вугільної промисловості з урахуванням правил Світової Організації Торгівлі і норм Європейського Союзу, що має сприяти виробництву конкурентоспроможної вугільної продукції в обсягах, необхідних для забезпечення достатнього рівня енергетичної безпеки країни, гарантуючого повноту і стабільність енергозабезпечення національної економіки, підвищенню ефективності галузі.

Однак, проект Закону не може бути погоджений у даній редакції з огляду на наступне.

За своїм змістом проект Закону є регуляторним актом в розумінні статті 1 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон), оскільки відноситься до нормативно-правового акту, окремі положення якого спрямовані на правове регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державної влади та суб'єктами господарювання.

Відтак, згідно статті 3 Закону, на порядок прийняття та впровадження в дію зазначеного регуляторного акту поширюються вимоги Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Державна регуляторна служба України
ВИХ №2815/0/20-16 від 29.04.2016

Статтею 4 Закону визначено принципи державної регуляторної політики такі як: доцільність, адекватність, ефективність, збалансованість, передбачуваність, прозорість та врахування громадської думки.

В свою чергу, абзацом 11 статті 1 та абзацом 3 статті 5 Закону встановлено, що зазначені принципи реалізуються шляхом підготовки аналізу регуляторного впливу (далі – АРВ), який має містити обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики.

Статтею 8 Закону визначено структуру АРВ, а також, серед іншого, зазначено, що методика підготовки аналізу регуляторного впливу для застосування іншими розробниками проектів регуляторних актів (крім Національного банку України) затверджується Кабінетом Міністрів України. Методика підготовки аналізу регуляторного впливу є обов'язковою для застосування розробниками проектів регуляторних актів.

Слід зазначити, що 16.12.2015 Кабінетом Міністрів України була прийнята постанова № 1151 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 р. № 308», якою внесено зміни у Методику проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Зазначеною постановою змінені вимоги до проведення аналізу впливу регуляторного акта, а саме встановлено:

1) форму аналізу регуляторного впливу;

2) форму визначення витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта;

3) форму визначення бюджетних витрат на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва;

4) тест малого підприємництва (М – Тест).

Таким чином, з 15.03.2016 року для належного виконання вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» при підготовці аналізу регуляторного впливу проекту регуляторного акта необхідно враховувати зміни внесені постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 року № 1151 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 р. № 308», яка набрала чинності 15.03.2016 року.

В даному випадку, проект Закону, а також поданий до нього аналіз регуляторного впливу, не відповідає вимогам вищезазначеної постанови Кабінету Міністрів України із змінами, а також характеризується формальним підходом щодо його складання та опису необхідної інформації для встановлення факту неможливості вирішення існуючої проблеми за допомогою інших альтернативних способів, а також забезпечення максимально можливих позитивних результатів від дії цього акту за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

1. Так, пункт 1 АРВ повинен містити опис проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, причин та умов виникнення проблеми, обґрунтування щодо неможливості її розв'язання за допомогою ринкових механізмів або чинних регуляторних актів з окресленням кола суб'єктів на яких дана проблема справляє негативний вплив.

Проте, надана інформація відповідного пункту АРВ, окрім формального встановлення фактів наявності неналежного правового забезпечення державної підтримки вугільної промисловості, з урахуванням складної соціально-економічної ситуації в країні, *не має деталізованого та арифметичного опису проблем, які передбачається вирішити за результатами впровадження відповідного регулювання, також не аргументує чому існуюче регулювання потребує вдосконалення і не містить характеристику основних груп та підгруп на які впливає дана проблема: громадяни, суб'єкти господарювання, держава.*

Крім того, зазначаємо, що для аргументованої та всебічної характеристики проблеми, яку передбачається вирішити шляхом прийняття відповідного проекту регуляторного акта, формулювання «враховує правила Світової організації торгівлі та відповідні норми Європейського Союзу» потребує конкретизованого опису із зазначенням таких правових актів.

2. У пункті 2 АРВ не встановлено чітко визначених цілей державного регулювання, що безпосередньо пов'язані із розв'язанням проблеми, про яку йшлося у попередньому розділі АРВ.

Головним розробником викладено ціль впровадження відповідного регулювання без лаконічно сформованого результату, без використання слів, які означають завершеність процесу (зменшити, збільшити, організувати тощо), та без застосування вимірювальних якісних, кількісних та часових показників одночасно, а тому необхідність та вагомість прийняття запропонованого проекту Закону не є доведеною.

3. Абзацом 6 частини 3 статті 8 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» передбачено, що при підготовці аналізу регуляторного впливу розробник проекту регуляторного акта повинен *визначити та оцінити всі прийнятні альтернативні способи досягнення встановлених цілей*, у тому числі ті з них, які не передбачають безпосереднього державного регулювання господарських відносин.

Пункт 5 Методики вимагає при визначенні та оцінці усіх прийнятних альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання (пункт 3 АРВ) *навести не менш ніж два можливих способи, оцінку кожного із них, причини відмови від застосування альтернативних способів розв'язання проблеми та аргументи щодо переваги обраного способу.*

В даному випадку, головним розробником запропоновано розглянути як один із альтернативних способів розв'язання існуючих проблем збереження чинного регулювання та автоматично відхилено його використання як альтернативи *без надання достатніх аргументів* недоцільності та не ефективності застосування існуючих механізмів субсидіювання вугледобувних підприємств, а лише вказано на наявний негативний практичний досвід відповідного розподілу бюджетних коштів.

Також, головним розробником проекту Закону не доведено що обраний спосіб сприятиме економії коштів державного бюджету за рахунок залучення приватних інвестицій, оскільки будь-які арифметичні обґрунтування відсутні.

4. У пункті 6 АРВ необхідно здійснити оцінку виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги, які проводиться шляхом здійснення розрахунку витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування та розрахунку витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва (проводиться у разі, коли питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких впливає проблема, перевищує 10 відсотків).

5. Прогнозні значення показників результативності регуляторного акта (пункт 10 Методики) встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом, обов'язковими з яких повинні бути:

- розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта;
- кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта;
- розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта;
- рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта.

Прогнозні значення показників результативності регуляторного акта (пункт 8 АРВ) можуть бути виражені у кількісній формі. У разі неможливості обчислення розмірів тієї чи іншої вигоди або витрати наводиться текстовий опис результативності акта.

Однак, з числа вищенаведених обов'язкових показників головним розробником проекту Закону надано повну інформацію лише щодо інформування суб'єктів господарювання на яких поширюватиметься дія акта. При цьому, дослідження кількості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта та розміру коштів і часу, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта, в даному випадку, дослідження відповідної інформації щодо державних органів, установ (організацій), які утримуються за рахунок бюджетних коштів, враховуючи надану інформацію, взагалі не проводилося.

З огляду на викладене, за результатами розгляду положень проекту Закону та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики доцільності, адекватності, ефективності та збалансованості, визначених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а також вимог Методики проведення аналізу регуляторного впливу,

затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 зі змінами.

Ураховуючи зазначене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державною регуляторною службою України

вирішено:

відмовити в погодженні проекту Закону України «Про державну підтримку вугільної промисловості».

Голова Державної регуляторної служби України **К. М. Ляпіна**

Мицько
[illegible]